

Sammenfatning af slutevalueringer af almen videnskabsteori 2015

Thomas Brudholm

Resumé: Nedenstående sammendrag (udarbejdet i samarbejde med Caroline Boxer Holt Gregersen) bygger på 77 slut-evalueringer. De viser bl.a.:

- At ca. 85% er i høj/nogen grad tilfredse med/glade for at have taget kurset, og mener at det har levet op til formålet at sætte deres fag ind i en større sammenhæng.
- At 90-95% mener, i høj/nogen grad, at kurset fungerede som introduktion til videnskabsteori og var relevant for opbygningen af deres forståelse af faglighed, videnskabelighed, forskningsetik og formidling.
- 76% fandt, i høj/nogen grad, at niveauet var passende.
- Ca. 90% mener, i høj/nogen grad, at underviseren er lydhør, at formidlingen er i orden, og at de bliver udsat for nye og overraskende tanker.
- Ca. 100% vurderer, i høj/nogen grad, at underviseren er engageret i faget, holder sine aftaler og har kendskab til stoffet fra egen forskning.
- Samtidig er der ca. 60% som mener, at undervisningen på deres fagspecifikke kursus kun i mindre grad eller slet ikke relaterer til det almene forløb, og at der i mindre grad/slet ikke er en passende dynamik imellem det almene og specifikke forløb.

Alt i alt – og i kombination med midtvejsevalueringen – giver de fremkomne evalueringer grundlag for tillid til, at grundstemningen omkring fællesfaget er blevet vendt fra negativ til positiv. Hvis man skeler til de problemer, der – i DK – generelt synes at være forbundet med at skabe tilfredshed med dette studieelement, er resultatet ikke skidt. Samtidig står vi overfor to store udfordringer: Dels mht. eksamensformen, dels mht. sammenhængen mellem det almene og de fagspecifikke kurser. Mere herom forneden.

Evalueringen styrkes af at være i fin samklang med tendensen i midtvejsevalueringen. Det er dog værd at bemærke, at under halvdelen af de officielt indskrevne har deltaget i evalueringen. Mon ikke der ville have været en del mere utilfredshed på spil, hvis vi også fik evalueringer fra dem, der ikke møder op til undervisningen eller som kun har været sporadisk tilstede? Hvorvidt deres synspunkter fortjener opmærksomhed er en anden sag.

Forneden følger sammendrag af slutevalueringens mere specifikke data. Jeg har ikke korrigeret sproget i de studerendes udsagn. De konkrete evalueringer afleveres til studienævnet.

Udspil angående tilrettelæggelse af næste års forløb samt erfaringer med kurset set fra VIP-siden følger, spørgsmål om opgave/ansvarsfordeling på ToRS følger. Blot en bemærkning angående de studerendes erfaring: Jeg har fået en del frustrerede og frustrerende tilbagemeldinger vedrørende afviklingen af den fagspecifikke eksamen. De løb ind efter slutevalueringen og angår for så vidt ikke det almene spor, men de udgør et væsentligt moment i de studerende opfattelse af kurset som helhed.

Om undervisningsforløbet	Ja, i høj grad	Ja, i nogen grad	I mindre grad	Nej slet ikke
Har du deltaget i tre fjerdele af undervisningen?	88%	12%	2%	0%
Var den detaljerede kursusplan nyttig?	53%	33%	10%	1%
Er du – helt overordnet – tilfreds med eller glad for at have taget kurset?	48%	37%	12%	5%
Har kurset sat dig og dit fag ind i relevante større sammenhænge? (humaniora, universitetet etc.)?	42%	44%	13%	2%
Har kurset fungeret som introduktion til videnskabsteori?	57%	38%	5%	0%
Har kurset været relevant for din opbygning af en forståelse af faglighed, videnskabelighed, forskningsetik og formidling?	54%	37%	8%	1%

”Hvilke dele af kursusforløbet fandt du *vanskelige*? Udbredte svar:

- *De første par undervisningsgange var svært at se meningen i. Hvad jeg kunne bruge dem til, men derefter rigtige god emner.*
- *Nogle af teksterne var lidt svære – men dette tror jeg ikke kan laves om på. Det kræver bare man læser lidt flere gange.*
- *Ikke så godt tidspunkt at lægge timerne – mindre koncentration pga. det sene tidspunkt.*
- *Sammenhængen mellem den almene og den fagvidenskabelige del fungerer ikke så godt.*

Passede niveauet i undervisningen dig generelt?

Langt de fleste svarer bekræftende (ca. 76%). Konkrete udmeldinger varierer fra ”Jeg føler virkelig at jeg har rykket mig på kurset!” til ”Noget af det var helt nyt for mig og måske til den lidt for udfordrende side, men det er også rart at der blev stillet krav om grundig forberedelse”. De resterende ca. 25% fordeler sig nogenlunde ligeligt mellem at mene, at niveauet var enten for lavt eller for højt. Blandt det mindretal der fandt det for let, var der nok et overtal af religions-studerende (på 4. semester og med forskningshistorie i rygsækken). I det mindretal der fandt det for svært, var der nok et overtal af sprog/region-studerende (på 2. semester). Det er min vurdering, at så længe vi kører med den givne holdsammensætning er det umuligt at sætte *ét* passende niveau. Måske skal man tænke i ekstra-pensum for fjerde semester studerende.

Hvad vil du sige til studerende der skal have kurset næste år hvis dets nuværende form gentages?

I overensstemmelse med afkrydsningerne er der et klart *flertal* af positive udmeldinger. F.eks.:

- *Glæd jer, det har været det mest interessante fag indtil videre. Og læs teksterne!*
- *Glæd jer til at se det hele i en større sammenhæng. Sørg for at få læst for at deltage aktivt.*
- *Rigtigt godt kursus. Skal tages.*
- *Læs og deltag i undervisningen. Kurset giver et meget godt indblik i videnskaben bag dit studie hvilket er VIGTIG især for opgaveskrivningen.*
- *Jeg havde forventet at jeg ikke kunne bruge faget til noget – MEN! Jeg er virkelig glad for faget.*

Derudover giver flere et praj om, at det kan være svært at finde ud af i begyndelsen, men *”hæng i, det giver mening efterhånden”*. En enkelt har også taget det gamle fællesfag og skriver, at *”den nye ”version” er supergod”*.

Flere insisterer også her på sikring af bedre sammenhæng mellem det almene og det fagspecifikke spor à la *”Kræv sammenhæng mellem almen og fagspecifik”* og *”fælles videnskabsteori var meget spændende men at der ikke var en klar sammenhæng til det fagspecifikke kursus”*.

Et *fåtal* kan slet ikke se relevansen: *”Fint kursus, men kan ikke bruges i Ægyptologi”*. En enkelt har tilsyneladende lidt hele vejen igennem: *”Det er bare noget man skal igennem – mist ikke håbet! På ingen måde relevant for dit studie”!*

2. Undervisningens struktur og formidling

	Ja, i høj grad	Ja, i nogen grad	I mindre grad	Nej, slet ikke
Er underviserens formidling og perspektivering af temaer og tekster i orden?	61%	32%	4%	0%
Fungerer gæsteoplæggene?	44%	49%	9%	0%
Var mængden af gæster var passende?	74%	21%	6%	0%
Oplever du passende variation og dynamik i undervisningsformen?	40%	36%	14%	4%
Er der sammenhæng mellem undervisning og eksamen?	36%	30%	22%	4%
Inspirerer undervisningen dig til yderligere studier?	40%	30%	20%	5%
Har de praktiske informationer været i orden?	65%	16%	6%	2%
Udleverer underviseren de ting du skal bruge og holder han/hun sine aftaler?	89%	12%	0%	0%
Oplever du at underviseren har kendskab til stoffet fra sin egen forskning?	88%	12%	0%	0%
Oplever du at blive udsat for nye og overraskende tanker og ideer?	57%	29%	8%	2%

Uddybende svar:

De studerende fik herefter mulighed for at uddybe deres svar på spørgsmålene vedrørende undervisningsform, formidling, variation og dynamik samt selvstændigt arbejde. Cirka 40-50 studerende uddybede deres svar.

De *fleste* af dem der svarer er glade for:

- Invitationen af gæsteforelæsere (variation, perspektiver udefra, møde eksperter og ”kendte” stemmer).
- Brugen af og udleveringen af power points (et omtvistet punkt på det tidligere fællesfag).
- Variationen mellem medier; ”udmærket variation ved brug af slides, videoer, lydclip m.m.”
- De to små hjemmeopgaver (selvstændigt arbejde).
- Underviserens form og formidling: ”helt i top”, ”god til at formidle stof der ellers kan virke ret abstrakt”, ”inspirerende og dygtig”, ”fantastisk”.

Enkelte af dem der svarer mener:

- At underviseren ”sniksnakker til tider” eller at hans ”tanker flyver væk i filosofiske debatter, som virker ofte ret irrelevante” (sidstnævnte ønsker ”håndgribelige” emner).
- At der kom *for* mange beskeder på Absalon. (Udover de nødvendige/praktiske fik de en lille appetizer hver mandag, dagen inden mødet. Den indeholdt tre ting: en motivering af mødets relevans for dem, lidt tips til ekstra-vinkler på morgendagens emne, og et par sætninger om hvorfor de kunne glæde sig til dagens gæsteforelæser. God idé eller ej? Det vil jeg lige spørge lidt flere studerende om – andre enkelte har – omvendt – udtrykt begejstring for disse appetizers/perspektiver. Det er en funktion af deres øvrigt glæde ved/utilfredshed med kursets indhold som helhed – tror jeg).

Det værste og det bedste:

De studerende blev spurgt: ”Hvad var det værste/bedste ved forløbet?”. Angående ”*det værste*” er der masser af enkeltstående bemærkninger om alt fra ”kurset som helhed” og ”indholdet” slet og ret til vores fokus på plagiat, denne eller hin gæst eller selve eksistensen af det fagspecifikke spor. En enkelt skriver også, at det var ”*nogle gange frustrerende (men sundt) at skulle forholde sig så kritisk til sig eget fag*”. Hvis man ser imidlertid leder efter, hvad der går igen, træder tre ting frem. Der er for det første flere, der bemærker, at nogle af teksterne var relativt svære. For det andet anholder flere en manglende forbindelse mellem det almene og det fagspecifikke. For det tredje er der flere, der synes, at timerne ligger for sent på dagen. Det første punkt er det som andre er begejstrede for... Angående ”*det bedste*” er der nemlig også en vifte af forskellige fokuspunkter: Fra glæde ved teoretisk horisontudvidelse og læsning af klassikere til begejstring over at have lært ”*om universitetet*” eller fået tygget de filosofiske essays om tækning og bullshit. Hvis man, igen, leder efter gengangere er de to mest udbredte bud på ”det bedste” dels ordningen med besøg af eksperter og ”kendte ansigter”, dels underviseren. Her er nogle eksempler:

- *Godt at få læst tekster af anerkendte og betydningsfulde teoretikere – selvom det har været lidt vanskeligt til tider.*
- *Det har sat en masse tanker i gang. Det har været meget ”universitets-agtigt”. Nogle gange på Japanstudier kan det godt føles som alm. sprogscole/sprogundervisning. Forløbet har sat tingene ind i et større perspektiv.*
- *Underviseren er en fantastisk formidler og skaber interesse for faget*
- *Det bedste er, at jeg føler jeg forstår hvad man skal bruge videnskabsteori til.*
- *Underviserens engagement – lysten til at ”lære” og det har været videnskabsteori og ikke bare viden om discipliner på ToRS.*

Om samarbejde og engagement

	Ja, i høj grad	Ja, i nogen grad	I mindre grad	Nej, slet ikke
Har undervisningen på dit særlige <i>fagspecifikke</i> kursus relateret til det almene forløb?	8%	29%	41%	18%
Møder du forberedt?	22%	57%	14%	1%
Fungerer det med power points?	62%	20%	2%	1%
Er underviseren engageret i stoffet?	93%	6%	1%	1%
Er underviseren lydhør overfor de studerende?	81%	10%	2%	2%
Er der en passende dynamik imellem det almene og specifikke forløb?	6%	30%	40%	20%

Hvilke tekster og gæster ville du anbefale at anvende igen?

- Tekster: Meget opløftende er der, blandt de studerende der udpeger tekster, en del der peger på tunge og klassiske tekster! (Humboldt, Arendt, Kuhn, Popper, Taylor, Frankfurt, Hacking):
 - *Godt med originale tekster og ikke lærebøger.*
 - *Mere eller mindre alle tekster kunne være relevante for fagspecifikke fag, men der savnes større sammenhæng mellem kursusplanerne.*
 - *Kurset har vakt min appetit på at læse mere op på de gode gamle originaltekster.*
- Gæster: Jakob Skovgaard-Petersen indtager en klar førsteplads! Derefter Vincent Hendrick og Inger Sjørlev, men Finn Collin, Merete Brudholm, Rasmus Rønlev, Nanna Hvidt, og Claus Emmeche får også anbefalinger med på vejen. Til gengæld en del utilfredshed med Budtz og Stjernfelt.

Hvad mener du om den givne eksamensform? Har du ideer til alternative former?

Efter selv at have indset *hvor* meget administration, der er knyttet til den givne konstruktion med to små opgaver (hvis godkendelse betinger ordinær opgave aflevering), er jeg helt parat til at overveje andre muligheder. Samtidig er mange af de studerende glade for skriveøvelserne som sådan. F.eks. Eksamensformen er:

- *Supergod. Giver incitament til at deltage (aktivt) i undervisningen.*
- *Godt med de to semesteropgaver – både som motivation of skriveøvelser.*
- *Rigtigt godt at der er flere spørgsmål at vælge imellem.*
- *God, idet den både udfordrer på ens faglige opmærksomhed og giver en mulighed for fordybelse.*
- *Godt med en skriftlig øvelse inden den endelige eksamen.*

Flere efterlyser imidlertid *feedback* (som de faktisk trods reglerne *delvist* fik) og det er en af grundene til at nogle anbefaler, at den slags opgaver bør lægges på de mindre hold på studierne. Som alternativ peger enkelte på simpel afkrydsning, portefolio-eksamen, mundtlig prøve, én længere opgave mv. Derudover er der bemærkninger om at prøven faktisk ikke kan siges at teste deres ”aktive undervisningsdeltagelse”, hvilket skaber en del forvirring. Ærgerlig er også brugen af den simple godkendt/ikke-godkendt vurdering. Én skriver: ”*ærgerligt at det sagtens er muligt at bestå semesteropgaverne uden at have været til undervisningen*” og ”*eksamensformen gør det ikke*

nødvendigt at møde op eller læse tekster i løbet af kurset". Endelig er det nogle der udtrykker frustration over den fagspecifikke opgave, men det lader jeg ligge her. Men det står klart, at vi skal overveje hvad vi gør mht. eksamensformen næste år. Meget vigtigt.

Yderligere kommentarer? (Herunder forslag til sikring af sammenhæng mellem det almene og det fagspecifikke spor)

Rubrikken opsamler selvsagt en del forskellige og enkeltstående kommentarer. Der er:

- Råd om oprettelse af et Absalon-rum per hold (modsat nu hvor alle de fagspecifikke har et rum til deling).
- Bemærkninger fra enkelte studerende fra Religionsvidenskab om, at de har haft nogle af emner på tidligere kursus i forskningshistorie og at det forskellen mellem de studerende på andet og fjerde semester er et problem.
- Ros til kurset som helhed å la: *"Tak for at gøre videnskabsteori mere spændende end hvad rygten siger ☺"*.
- Kritik af konsekvensen af ikke-godkendelse hvis man faktisk har deltaget aktivt i undervisningen og gjort sit bedst. I så fald bliver konsekvensen i form af en dobbelt så lang opgave på samme tid er en "straf" de ikke forstår.
- Forslag til udvidelse: *"Hvis der er mulighed for at lave et overbyggende kursus, som for mit vedkommende gerne måtte være et frivilligt/ECTS-frit "let" fredagsarrangement, så ville jeg hellere end gerne deltage"*.

Men naturligt nok drejer det fleste bemærkninger sig om forholdet mellem det almene og de fagspecifikke kurser. Enkelte studerende afrapporterer tilfredsstillende sammenhæng, men næsten alle påpeger problemer. Dette er måske vores allerstørste udfordring. Her er nogle eksempler på tilbagemeldingerne:

- *Ærgerligt at der ikke har været en mere klar rød tråd i det fagspecifikke fra det almene.*
- *Det fagspecifikke sejler og koblingen ... har været næsten ikke-eksisterende.*
- *Jeg mangler en forlængelse fra det almene til det fagspecifikke...*
- *Superkursus, hvis alle undervisningstimer var som disse var der ikke noget der hed sygedage for mit vedkommende. Desværre kan jeg ikke sige det samme om det fagspecifikke kursus, det er i og for sig nogle gode emner vi har beskæftiget os med, men gennemgangen har været flyvsk.*

Flere studerende har råd til hvad der kan gøres for at styrke sammenhængen. Her er nogle eksempler:

- *Det er er rigtigt vigtigt, at der sættes tid af til at følge op mellem de to spor, hvis der skal undgås frustrationer. Der skal sikres, at de der skal undervise fagspecifikt som "nybegyndere" kan få "coaching".*
- *Anbefaling til ledelsen: Kom på besøg i de fagspecifikke fag og observer selv hvordan sammenhængen mellem det almene og det fagspecifikke område er.*
- *Få de fagspecifikke undervisere til at uddybe hvordan teksterne/temaerne i deres fag har relevans til Thomas' fag.*
- *Måske det fagspecifikke spor bliver bedre/mere relevant hvis underviserne selv tager kurset i almen? ☺*
- *Jeg har opfattet det sådan at mine fagspecifikke undervisere ikke har haft lyst til at ændre deres tidligere undervisningsform, hvilket har gjort det lidt vanskeligt at relatere de to fag.*
- *Dårlig sammenhæng ... Vigtigt at mindst en af underviserne fra fagsp. kommer til Thomas B's undervisning, evt. hjælpelæreren.*